



Bucuresti, 15 iunie 2012

Catre,
Ministerul Administratiei si Internelor, **Ministru, Ioan Rus**
Inspectoratul General al Jandarmeriei Romane, **Inspector General maior, dr. Pop Gavrilă**
Inspectoratul de Jandarmi Judetean Mures, **Inspector, Col. Dumitru Pavel**
Inspectoratul de Politie Judetean Mures, **Comisar sef de politie, Pescari Valentin**

Stimati domni,

Centrul European pentru Drepturile Romilor (ERRC) si Romani CRISS - Centrul Romilor pentru Interventie Sociala si Studii, organizatii non-guvernamentale care militeaza pentru apararea si respectarea drepturilor romilor, solicita adoptarea de masuri urgente urmare decesului unui tanar de etnie roma in contextul unei interventii a lucratorilor de politie si ai jandarmerei, in localitatea Agrişteu, judetul Mures in 10 iunie 2012.

In jurul orelor 19.00-20.00, in urma unei interventii la care au participat lucratori ai jandarmeriei si politiei, au fost impuscate doua persoane de etnie roma, una dintre acestea decedand. Din discutiile purtate de catre reprezentantii Romani CRISS cu rudele victimelor si membrii ai comunitatii locale, in data de 10 iunie a avut loc o altercatie intre doi minori, de etnie roma respectiv de etnie maghiara. Tatal minorului de etnie maghiara l-a admonestat pe minorul de etnie roma, iar la fata locului s-au strans mai multe persoane, intre care si mama copilului rom. La scurt timp, au ajuns si doi lucratori de politie din localitate. Fratele minorului rom a incercat sa il scoata pe acesta din curtea casei in care se afla, insa a fost bruscat de lucratorii de politie care au folosit impotriva acestuia spray lacrimogen¹.

La scurt timp, lucratorii de politie urmati de lucratori ai jandarmeriei s-au deplasat in comunitatea de romi, cautandu-l pe fratele minorului. Cei doi politisti au exclamat: "El este, pe el!", aratand inspre o familie de romi care nu avea nicio legatura cu conflictul descris mai sus. In fata casei se afla fiul L. F. impreuna cu o ruda. La vederea jandarmilor a iesit din casa si L. D. care a inchis portile curtii. Jandarmii au fortat portile, au intrat in curte si au lovit membrii familiei, tatal si patru fii. Acestia au ripostat, iar L.D. a fost impuscat in picior, in zona deasupra genunchiului precum si in spate. Din declaratii, a rezultat ca au fost trase mai multe focuri de arma, creandu-se haos. L.N., vazand ca fratele lui a fost impuscat, a ripostat, lovind unul dintre jandarmi cu un obiect contondent. In momentul imediat urmator, acesta s-a intors incercand sa fuga, insa a fost impuscat in spate, in zona dintre omoplat si sub brat, glontul traversand zona inimii spre piept. La fata locului au sosit si lucratori de politie DIAS. Din declaratii a rezultat ca ulterior folosirii armamentului din dotare, asupra celor 5 membrii de familie (tatal si cei 4 fii) si unei alte persoane aflate in curtea casei, s-au exercitat acte de violenta². L.N., in varsta de 18 ani, a decedat.

Actiunile lucratorilor din cadrul jandarmeriei pun in discutie incalcarea dreptului la viata si a integritatii fizice si psihice, drept garantat de Constitutia Romaniei³ precum si de tratatele internationale la care Romania este parte, in mod particular Conventia Europeana a Drepturilor Omului⁴ si Pactul International cu privire la Drepturile civile si Politice⁵.

¹ Interviu cu membrii ai familiei de romi, 13 iunie 2012.

² Interviu cu membrii ai familiei de romi, 13 iunie 2012.

³ Constitutia Romaniei, articolul 22.

⁴ Conventia Europeana a Drepturilor Omului, art. 2.

⁵ Pactul International cu privire la Drepturile civile si Politice, Articol 6.

Articolul 2 din Convenția Europeană prin care se garantează dreptul la viață, nu permite nicio derogare pe timp de pace, conform articolului 15. Orice uz de forță letală trebuie să fie "absolut necesar" și strict proporțional (...)⁶. Statele au obligația de a asigura ca o investigație privind privarea de viață îndeplinește cerințele de independență, promptitudine, rațiune și eficiență, de natură a stabili dacă uzul de forță a fost sau nu justificat de circumstanțele unui caz, dacă planificarea și controlul operațiunilor a fost de manieră a conduce la protejarea vieții, de a identifica și a conduce la tragerea la răspundere a celor responsabili de privarea de viață⁷.

În plus, obligația generală ce derivă din articolul 2 al Convenției de a efectua o investigație efectivă în cazul privării de viață presupune ca aceasta să se realizeze fără discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție.⁸ Atunci când se investighează incidente violente cauzate de agenți ai statului, autoritățile au datoria suplimentară de a face toți pașii pentru a demasca orice motiv rasist și de a stabili dacă ura etnică sau prejudecățile ar fi putut juca un rol în cadrul evenimentelor⁹.

Având în vedere cele de mai sus, ERRC și Romani CRISS solicită în mod respectuos declanșarea unei investigații imediate cu privire la conduita și legalitatea acțiunilor lucrătorilor de poliție și jandarmerie desfășurate în data de 10 iunie 2012.

În mod particular, ERRC și Romani CRISS solicită autorităților publice:

- Asigurarea unei investigații independente, prompte și efective cu privire la legalitatea acțiunilor poliției și jandarmeriei în conformitate cu obligațiile ce rezultă din Convenția Europeană a Drepturilor Omului;
- Asigurarea ca investigația va lua în considerare pe deplin orice indicii cu privire la lipsa de neutralitate rasială sau etnică sau acțiuni discriminatorii din partea lucrătorilor de poliție și jandarmeriei
- Prezentarea către public a scopului, metodelor și a concluziilor investigației în caz
- Tragerea la răspundere a lucrătorilor de poliție și jandarmeriei, în conformitate cu prevederile legii naționale aplicabile și a Convenției Europene a Drepturilor Omului, dacă investigația indică nelegalitatea acțiunilor în cauză
- Condamnarea publică și neechivoca a unor asemenea acțiuni
- Revizuirea procedurilor și asigurarea pregătirii profesionale a lucrătorilor de poliție și de jandarmerie pentru a elimina practici similare pe viitor și de a asigura conformitatea acestora cu cerințele relevante din dreptul intern și internațional.

Vă rugăm respectuos să ne informați în legătură cu privire la punctul dumneavoastră de vedere oficial și acțiunile întreprinse în legătură cu faptele prezentate. Menționăm că prezenta solicitare nu reprezintă un denunț, în sensul legii penale.

Cu deosebită considerație,

Dezideriu Gergely
Director Executiv
ERRC

Marian Mandache
Director Executiv
Romani CRISS

⁶ Curtea Europeană a Drepturilor Omului, cauza McCann v. Marea Britanie.

⁷ Curtea Europeană a Drepturilor Omului, cauza Kaya v. Turkey, cauza Ögur v. Turcia, cauza Salman v. Turcia, cauza Yasa v. Turkey, cauza Cakici v. Turkey, cauza Tamrikulu v. Turcia.

⁸ Curtea Europeană a Drepturilor Omului, cauza Nachova și alții v. Bulgaria, cauza Cobzaru v. România, cauza Stoica v. România.

⁹ Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Nachova și alții v. Bulgaria, cauza Cobzaru v. România, cauza Stoica v. România.